Ն. 2254 — 1892 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 24 ՇԱԲ. — 1310 ՁԷՄԱԶԻ ԻՎ ԷՎԱԼԷԼ 16 — ՍԼԲԻԶՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐ.

ՁԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐ.

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԳԼԱՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմիյէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԼՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوه لكيان)

جريدهٔ شرقيه

ԳԻՆԱԼԱՐ ԳԻՅԱԳԼԱՐԸ

Լինելի Շնորհի վէ Յինելի սահիպէ ղ. 5
Տիտանիա սահիպէ 11ի 10ր. հա. » 3
Արտասահման նաֆիայա տարի պէնսիլէր Ամանէն զապուլ օլունաճագ վէ տէրճ Ամանայան էվրաղ իսատ օլունմայաճագ։

Իսարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատասէսինտէ նումարո 20 ձիվէլէկեան մաթպասանտա տբր։ Քեսֆիյէի մէվատտ հաղրլանտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միրաճաաթ օլունա։

ԿԻԻՆԼԻՒԷ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէքսանիատա ինչաաթը սաքէրիյէ իճրասը իլինա 1893-94 սէնէսի պիւտժէսինէ գայտ օլունան մէպլաղտան 7250000 մարգ՝ Ալլաս-Լօրէն էյալէթինտէ վուգու պուլաճագ ինչաաթա սարֆ օլունաճագ տբր։ Էյալէթը մէղքիւրէտ ինչա օլունաճագ էպնիյէ իլէ զաթէն մէվճուտ օլան էպնիյէներին իտարէսի իչին թային օլանան թախսիսաթ՝ մէպլաղը մէզպուրէ տախիլ տէյիլ տիր։

Բարիզէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Տահօմէյ մէմլիքի՝ 4 զըսմա թագսիմ իսիլիպ, Ֆրանսայա տօսթ օլան եէրլի բէհալեր թարաֆընտան իտարէ օլունաճագ, վէ թէքրիր Տահօմէյ մէմլիքի Ֆրանսանըն թահթը հրմայէսինտէ պուլունաճագ տբր։

Բանամա մատտէսինտէն տօլայը միթթէհիմ օլուպ խաթա եաթմագտա պուլունան Մ. Ֆէրտինանտ տը Լէսէպսին անվալը սբհիյէսի՝ մուճիպը էնտիլէ պիր բատտէտ օլարը՝ Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա պիտիրիլիյօր։

Նօվյէ Վէրֆանը պէյանընա կէօրէ, Գոբատէնիզ իլէ Սազագ տէնիզինտէ սէյր ու սէֆէր իթմէք իւզրէ Օսէսատա եէնիտէն պիր վաբոր գումբանեասը թէչքիլ իտիլէճէք տիր։

Գարոն Հիրշ՝ պիր գաչ ամրպպասրյա պիրլիքտէ Բարիզ ճիվարընտա Սէն ժէրմէն օրմանընտա ավճրլրգ իտէր իքէն, թիֆէնկի աթէշ ալըպ ադ էլինին ավուճը աղրճա եարալանմրշ օլարը ընտան, տէրնալ Բարիզէ ավտէթլէ թէտավիսինէ միւսարատա իտիրմիշ տիր։

Կազէթա մուհարրիրլիկինտէ պուլունմրշ օլան զէվամ՝ ալտրգլարը մասը գիւնլիւք իհթիյաճաթլարընա սարֆ իթմէյէ մէճպուր օլուպ իսթիյարլրգլարընտա սոն տէրէճէտէ միւղայէպա չէքմէքտէ վէ աճ գալմագտա օլտրգլարընտան, Սէվճանիա կազէթաճրլարը՝ պու մագալէ ամէլիմանտէ կազէթա մուհարրիրլէրինէ մրգտարը քեֆի մասլ պաղլայա պիլմէք իչիւն պիր իանէ սանարը թէսիսինէ գարար վէրմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը սամի հաղրէթը Սատրազամ իլէ, Սէրասքէր վէ Տախիլիյէ նազրը բաշալար հազրաթը՝ տիւն Մապէյնէ պիլազիմէ պազը իրատաթը Սէնիյէյի ախզ ու թէլագը իթմիշլէր տիր։

—Թէֆթիշը ասքէրի գօմիսիօնը ալիսի ազասընտան միրիլիվա Բիւշտի բաշայա ալթուն իմթիյազ միտալեասը իհսան պույրրմշ տբր։

—Մապէյն ատբպպասընտան ֆէրիդ էֆէնտի Լութֆի բաշա հազրէթլէրինին Մէքթէպը Հարպիյէտէ պուլունան մախտումը մայէթը Սէնիյէ չավուշլրընա գապուլ պույրրմշ տբր։

—Միւլթէզիմլէրտէն Մուսթաֆա Շաքիր էֆ.նին խազինէի ճէլիլէյէ մահքիմանպահ տէյնի օրան 4 միլեօն քիւսուր պին ղրշ.տան պագը գալան պիր մրգտարընին՝ մումանլէյհին զարուրէթը ֆէվգէլատէսինէ մէպնի ափվը խուսուսընա Մէճլիսը խասը վիւքէլաճա դարար վէրիմշ տիր։

—Վան վիլայէթինին ումուրը իտարէսինի թէֆթիշէ վէ պաղը իսչահաթ իճրասընա մէմուր պույրրմշ օրան Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան Ազիզ վէ Պագը պէյլէր հազարաթընին Հէքքարի վիլայէթինտէ տախի իճրաի թէֆթիշաթ իտէճէքլէրի, վէ Տէրսաատէթտէն եէվմը հարէքէթլէրի հէնուզ գարարլաշմատը իչիտիմշ տիր։

—Պիր միւատէթտէն պէրու Բարիզտէ պուլրնմագտա օրան Նաֆիա Նէզարէթի ֆէնն միւշավիրի Մ. Կարան՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Շէհր Էմինի Բրտման բաշա հազրէթլէրինին՝ նամիզաճըզը հասէպլիյլէ իւքի կիւնտէն պէրու մագամը մէմուրիյէթինի թէշրիֆ իտէմէմէքտէ օլտուղը մաէթթէսէսիւֆ իշիտիմշ տիր։

—Պիյճիւմլէ միշիր, ֆէրիք վէ մերիլիվա բաշալար վէ հէր սընֆ իւմէրա վէ զապթան վէ նէֆէրաթ հայվանաթընա մախսուս օրարագ թաս ասը միւտրի իզզէթ բաշա թարաֆընտան պիլիմլ Նիւմունէլէրի վէճհլէ թէտարիքի խուսուսընա մուզատտամա իրատէի Սէնիյէի սուտուր իտէն էյէր թագրմարընը՝ Պապը Սէրասքէրի Լէվզիմաթ տարիբէսի բէիսը սանիսի եավէրանը Շահանէտէն վէ թէֆթիշը ասքէրի գօմիսիօնը ալիսի ազասընտան Ահմէտ Աֆիֆ բաշա հազրէթլէրինին թահթը բրիյասէթինտէ օլարագ պիրինճի մրզրագը սիվարի վէ էրթօղրուլ արայլարը իչիւն Սարաճխանէի Ամիրճճ իմալինէ պույլանմրշ տբր։

—Իզմիրին էն մուհիմմ մահսուլաթընտան օրան սիյահ իւզիւմիր Ֆրանսա հիւբիւմէթինին վազ իթտիկի եիւքսէք կէօմրիւք իւզէրինէ չայանը հայրէթ պիր տէրճէճ գըյմէթտէն տիւշտիկի իչիւն պիր չօգ մահալլէր էհալիսի տիւշարը գարուրէթ օլմրշ իքէն, ճանկը հիւբիւմէթը Սէնիյէտէն Ֆրանսա հիւբիւմէթի նէգտինտէ իճրա գըլընան թէչէպպիւսաթ սէմէրէսի օլարագ պուտէֆա հիւբիւմէթը միշարէյէյհա թարաֆընտան սիյահ իւզիմ բէսմինին թէնզիլի թէղէքբիր իտիլմէքքէ, 20 ղրշ.ա գառար էնմիշ օրան իւզիմէրին՝ պու հաֆթաարտա 35 ղրշ.ա գառար ֆբրրամրշ օլտրղը Իզմիրտէն եաղընը յօր։

—Սիսամ հիւբիւմէթի՝ թիւթիւն գաչագճըլըղը մէն իթմէք իչիւն Բէժի չէրքէթի թարաֆընտան ճէդիրէի մէգքիւրէյէ կէօնտէրիլէն Մ. Մարքիաս իլէ 7 սէնէ միւատէթ իչիւն պիր մուգավէլէնամէ իմզա էյլէմիշ տիր։ Իչպու մուգավէլէնամէ իգթիդասընճա Բէժի չէրքէթի թարաֆընտան Սիսամ էմարէթի սանաղընա սէնէվի 7000 օսմանը լիրասը թէէտիյէ գըլընաճագ տբր։

—Իզմիր մէթրօբօլիտի Վասիլիօս էֆ. ալէյհինտէ չիքեայթը միւթէղամմին Ռում բաթրիրգխանէսինէ պիր գըթա մահղեր կէլմիշ օլտուղընտան, չիքեայթը մէղքիւրէ հագդընա նէ տէյճէճէյի վար իսէ պէյան իթմէսի մումանիլէյհէ իչար օլընմրշ, վէ ալընաճագ ճէվապ իւզերինէ պիր գարար իթթիխազ իտիրմէսի՝ Սինօդ մէճլիսինճէ թէզէքբիր իտիրմիշ տիր։

—Միւթէվէֆա Ռում բաթրիկի 5 ինճի Տիօնիսիօս էֆ.նին թէրբէքսի հիսապպարը գօմիսիօնը մախսուսընտա բույէթ օլընըպ, ուֆագ թէֆֆէք պաղը պօրճարը թէէտիյէ իտիլտիքտէն սոնրա 82,359 ½ ղրշ. մէվճուտ գալտըղը, վէ պունտան պաշգա միւթէվէֆանընը Սթամպօլ քիլիսէլերինտէն վէ մէթրօբօլիտլէրտէն 403555 ղրշ. պագիյէ մաթլուպը օլտրղը բաթրիրգ Նէֆֆիթօ էֆ. հազրէթլէրինէ պէյան օլընմրշ տբր։ Մէղքիւր մէպլաղարտան 3 տէ իքի գըսմը բաթրիրգխանէ սանտըղընա, վէ սիկէր պիր գըսմը միւթէվէֆանընը վերէսէսինէ ալա օլաճագ տբր։

—Ռում ճէօմաաթընտան իսմինի պէյան իթմէք իսթէմէյէն պիր զաթ՝ Եէտի գուլէաէքի Ռում խասթախանէսինտէ 750 լիրա իլէ ինշասը գալարկիր օլան գասընը խասթալըգլարը տասիլէսի իչիւն 500 լիրա իթա իտէճէյինի ֆօթիատիս պիրատերլէր վասրթասըյլա խասթախանէ իտարէսինէ պիլտիրմիշ տիր։

—Պէյրութ ըլիթըմ վէ լիման շիրքէթի՝ Պէյրութտա մավունա վէ գայրգալար իլէ իճրա խտիլէն նագլիյաթ մատտէսինին եարընը քէնտիսինէ հաղ խտիրմէսինի հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթիտա խտիւպ, քէյֆիյէտէ՝ Նաֆիա Նէզարէթինճէ պիրմիւղաքէրէ շիրքէթին իսթիտասը ըէտտ իտիրմիշ վէ պու գարար՝ Պապը Ալիճէ տախի թաստիգ պույրրմշ տբր։

—Զիդակօ սէրկիսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Իզմիր վիլայէթինէ թապի գազալարընը ղաղըսընտա հազըրլանան հէր նէվ մահսուլաթ վէ սէճճատէ վէ խալը վէ գոմինու վէ ալաճա կիպի մամնուաթ՝ Իզմիրէ կէօնտէրիլմշ վէ վալի բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան պատէլ մուայէնէ միւնասիպ պիր մաղազայա վազ օլընմրշ տբր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 2½ բատտէլերինտէ Ազազգաբուսը սանտալճըլարընտան Ցավուտ նամ շախս՝ Հայտար Բաշա գուրպինտէ Գավագ խաքէլէսինէ կէօթիւրմէք իւզրէ Թօրխանէ խսքէլէսինտէն սանտալճը Գոսթի իլէ ըէֆիգի պալըգճը Թրիսթօ, բաշավանը Լէոնիտի վէ Գէօրնամ քիմսէլերի սանտալարընա ալարագ, Սալաճագ աչգալարընտան կէչալիքլերի էսնասէ տալկարարընը չիտտէթինտէն սանտալ տէվրիլմէքլէ, մէրգումանտան սանտալճը Ցավուտ իլէ միչթերիսի տիկէր սանտալճը Դոսթի՝ պիր Օսմանը սէֆինէսինտէն կէօնտէրիլէն սանտալ թաբրաքընտան գուրթարրմրշլար իսէ տէ, տիկէր իւչ միւչթերի զարգ ու թէլէֆ օլմրշլար տբր։

—Մաղնիսատան եաղըլարընա կէօրէ, հաֆթա իպթիտասընտա Խօրոզ քէօյիւ ճիվարընտա պիր այր գուհուր խտէրէք, թարաասընտա չալըշմագտա պուլունան պիր քէօյլիւյէ տօղրու կիթմէքքէ, մէրգումի գօրգուսընտան ֆիրարա պաշլամրշ, վէ այր տա պիր գաչ ատրմ ուզագտան քէնտիսինի թաագիպ իթմէքտէ իքէն, հէր հալտէ չու վահչի հայվանան խէյասը նէֆս իթմէք լիզգմընը քէօյլիւ հրսս իթմէքքէ, պիւթիւն ճէսարէթինի թօրլայարագ էլինէքքի դազմա իլէ այրընը պաշընա վուրմրշ, վէ այր այմրշ օլտրղը պու ատալպէտէն սէրսէմլէնէրէք եէրէ տիւշմէքքէ, քէօյլիւ՝ արթըգ իւզէրինէ հիճում իլէ պէլինտէքի պուչաղը իսթիմալէ ֆուրսաթ պուլապիլմրշ, վէ հայվանընը գարընընա սաբլայարագ թէլէֆէ մուվաֆֆագ օլմուշ տբր։

—Էվվէլքի կէճէ 3 ավճը Պաղչէքէօյ ճիվարընտա պիր եապան տօմուզը իւզէրինէ թիֆէնք աթարլար իքէն, գուրշունարատան իքիսի պիր քէօյիւյէ բասթ կէլէրէք, մէրգում վէֆաթ իթմրշ տիր։

—Տիւն սաաթ 9ոտա Թօբխանէյէ Տէֆթէրտար մահալլէսինտէ պիր խալամ խանէսինտէն հարիգ դուհուր իթմրշ իսէ տէ, եաբրսը միւհիթերէք օլարը հայտէ պասթրրրմրշ տբր։

—Տիւն Սթամպօլտա Թավշան Թաշընտա քեարկիր պիր խանէնին իւսթգաթը իլէ պիր տուվարը պիրտէն պիրէ եըգըրմրշ իսէ տէ, նուֆուճա սագաթլըգ վուգուա կէլմէմրշ տիր։

—Իզմիր վիլայէթինտէ, Ագշէհիր գազասը պիտայէթ մահքէմէսի միւսթանթիգի Հայտար պէյ իլէ, Ատանա վիլայէթինտէ Գօղան սանճաղընտա Գարս Զէվ իւլ Գասրիյէ գազասը պիտայէթ մահքէմէսի հէյէթի վէ միւտտսիի ումումի մուավինիկինտէ պուլունան միւլազիմ Բուրշա ազա՝ մուգայիրը գանանն հարէքէթլերինտէն տօլայը մահալլերինճէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընմրշլար տբր։

—Գօնեա վիլայէթինտէ Համիտասատ սանճաղը էվգաֆ քեսթիսի էսմեր էֆ.՝ իսթիրասաթընտան տօլայը մահալլինճէ պիրմուհաքէմէ 6 այ հապսա վէ իսթիյաս իթթիկի մէպլաղը թազմինէ մահքիմ օրմուշ տբր։

—Պէյօղլունտա Թէբէպաշը ճիվարընտա սաքին Ինկիլիթէրա թէպասընտան մատամ Մարի նամընտա պիր գադը՝ կէչէն կիւն խասթալանարագ, Տօղմ. Բաթէրսօնը ճէլպ իթմէքքէ, մուամիլէյհ՝ խասթայը մուայէնէ իտէրէք խասթալըղը մուճիպը էնտիլէ օյանագ պիր չէյ օրմաբըղընը պիպէկյան պիր բէյէթա եաղըպ վերմէքքէ, մատամ Մարի՝ ըէչէթայը եաբրբրմագ իւզրէ էճգալանէյէ կէօնտէրիր, վէ եաբրլան իրաճլարը գուլլանմայա պաշլար։

Մատամ Մարի խասթայըղընը էհէմմիյէթսիզլիկի հագդընտա Ցօղմ. Բաթէրսօնընը վուգու պուլան իֆատէսի իւզէրինէ հաբլ իթթիկի էմնիյէթին խիլաֆընտա օլարագ հավինին քէսբը վէճամէթ իթմէքտէ պուլունաբրընը կէօրէրէք թաալիպի թէքրար ճէլպ իտէր։

Ցօղմ. Բաթէրսօն՝ խասթատա միւշահնէ իթթիկի ահվալէ վէ խասթալըղընը քէսբ իթմրշ օլարը ընը վէ սուրէթէ պիր մանա վերէմէյէրէք, հէնուզ դուլլանմայա պաշլանրան իրաճլարը մուայէնէ իտէր, վէ հասրլ էյլէտիկի շիպհէ իւզերինէ, պունլարը թահրիլ (ռուլէտ) իտէրէք քէնտիսինին վերտիկի բէչէթանընն խարիճինտէ թէրթիպ օլընընընը կէօրիւր։

Իչպու բէչէթանընն Պէյօղլունտա Դարիսնեը գուլլուղընտա Մ. Իլէֆթէրիատիսին Բարիզ նամ էճզախանէսինտէ եաբրտրընը անլայրարագ, վէ քէյֆիյէտէ Ինկիլիթէրա սէֆաբէթխանէսինէ իխպար օլընարագ, սէֆարէթը միւշարէյէ հատան մէրգում էլէֆթէրիասիս հագդընտա թաագիպանը գանունիյէ իճրասը իչիւն Պէյօղլու միւտտաիի ումումիլիկինէ պիր թագրիր եազըլմրշ, վէ պու պապտէ արիզ ու ամիգ թահգիգաթ իճրա իտիրմէքքէ պույրընմրշ տբր։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Ռումանիա տէվլէթի մէարիֆ նազրընընն ագրապասընտան Մ. Ալֆրէտ Ռիչարատ Յինճի ռիսթպէտէն Մէհիտի նէչանը,

Բիյատէ ֆէրիգի սաատ. Գամբհաունէր բաչա հազրէթլերինէ ալթուն Լիյագաթ միտալեասը,

Պիթթէրսիմ խաքիբաի Շահանէյէ թագտիմ իթմրշ օլտրգլարը խարիթալարատան տօլայը Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէ մաթպասը բէսասմը գօլաղասը ֆիւթուվ. Մուսթաֆա Վասֆի պէյ իլէ, Ռումանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրինին մախսուսը Մ. Կապրիել վէ Ֆրանսա տէվլէթը ֆախիմէսի թէպասընտան Մ. Գաղնէօվ վէ մատամ-զէլ Ռէնա-Սօլանցա պիրէր գըթա Սէնայի միտալեասը ինսան պույրրմշ տբր։

ԳՕՆԵՍ. ԽԱԹԹԸ

Գօնեա խաթթը հագդընտա պու քէրրէ պիր գարարը գաթի իթթիխազ օլընարը խապէր ալընմրշ տբր։

Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազրը Թէվֆիգ բաչա հազրէթլէրիյլէ զէվաթը սաիրէէն միւրէքքէքէն թէչքիլ պույրրան պիր գօմիսիօնը մախսուսատա Իզմիրայընն չրմէնտրֆէր գումբանեասը միւտիրի Մ. Բիւրէր վէ Մ. Նակլմաքէրա իլէ Մ. Գաուլա հազրը օլտրգլարը հալտէ, Գօնեա խաթթը մուգայրէրաթ վէ չէրաիթը ինալէսի թէչքիքիւր իտիլմրշ, վէ նէթիճէի գարարտա Անատօլու չրմէնտրֆէրի սահիպը իմթիյազը Մ. Գաուլանընն թէքլիֆաթը վազասը՝ մէնաֆիի հիքմէթը Սէնիյէյէ տանա զիյատ միւթալրգ կէօրիւմէքքէ, խաթթը մէղքիւր իմթիյազընընն մումանիլէյհինն էօհտէսինէ ինալէսի գարարլաշտըրըլմրշ տբր։

Խաթթը մէղքիւրընն սուրէթը ինչասը հագդընտա ալընան խապէրէ կէօրէ, Մ. Գաուլա՝ Էսքիչէհիր-Քէօթահեա թարիգիյէ ինչասթա տէվամ իտէճէք, վէ էնգարէ խաթթընը տախի Դայսերիյէյէ գասար թէմամա իտէրէք, պատէհու Գօնեատա պրլէչտիրէճէք տիր։

Մ. Գաուլա եէնի եարաճաղը զըսմար իչիւն էնգարէ խաթթընտան ալտրգը թէէմինաթտան տանա ազ թէէմինաթ ալարագ թիվ, վէ պու սրրատա Հայտար Բաշա վէ էնգարէ խաթթը թէէմինաթ ազչէսինէն տախի մէնաֆիի սալթանաթը Սէնիյէյէ մուվաֆֆագ պիր սուրէթտէ թէնզիլաթ իճրա էյլէմիշ տիր։

Պու պապտէ գալէմէ ալընան էվրաքն իթմամը՝ Նաֆիա Նէզարէթինէ հէվալէ պույրրմշ օլմագլա, միւն տախի նազրը միւշարէյէ հազրէթլերիյլէ միսթէշարը Հօրն էֆ. հազրէթլէրի վէ Մ. Գաուլա հազրը օլտրգլարը հալտէ իճրաի միւզաքէրաթ իտիրմիշ տիր։

ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՔԻ ՖԱՃԻԱ

Քէօբրիւ ֆաճիաի մալիւմէսի էսնասընտա թախլիս իտիլէն վէ մաղրուդ Քէմալ պէյին ուշաղը պուլունան Եագուպ վէյէտը Ներսէս՝ վուգուաթ կիւնիւնտէն պէրու չիտտէթլէ խասթա օլուպ, չիմտի խասթալըղընընն քէսբը չիտտէթ էյլէտիկի վէ հայաթը թէհլիքէտէ պուլունտըղը իչիտիրմիշ տիր։

* * *

Իչպու քէօբրիւ հատիսէսինէ միւմասիլ օրմաղ իւզրէ իթթիհանընն վէնաղիատի Լէֆնաօ նամ գասապասընտա տախի պիր գաղա վուգուա կէլմիշ տիր։ Նէօյլէքի, մէղքիւր գասապա ճիվարընտա պուլունան պիր մէքթէպէ կիթմէք իւզրէ 3 բահիպէ՝ պիր արապայա կիրիպ լավազթա գանալը իւզէրինտէքի քէօբրիւտէն կէչմէքտէյէր իքէն, արապանընն հայվանը իւրքիւպ ալապիտիկինէ եօլ արմագլա, արապա քէօբրիւտէն տէնիդէ ուշմուշ տբր։ Արապաճը գուրթուրմրշ իսէ տէ, հայվան իլէ 3 բահիպէ ղարգ ու թէլէֆ օլմուշլար տբր։

ԻԽԹԱՐՆԱՄԷ

Սաաղէն կազէթասը՝ մուզայիրը ուսուսլ վէ զպտտ հարքէթթ էյլէտիկինտէն, թէքքերրիւրի թագտիրտէ մուամէլէի լազմմ իճրասը մուգարրէր պուլունտըղը պէյան ու իխթար օլընընը։

Ֆի 23 թրշրինը սանի սէնէ 308

Բէչթա իլէ Վիէննա արասընտա բէք զիյատէ գար եազմրշ օլտրղընտան, ճումատա էրթէսի կիւնիւ Պէլկրատան հարէքէթի իտէն Սրբպ գաթարը՝ Մաճառ գաթարընընն Պէլկրատա մուվասլէթինտէն էվվէլ եօլա չրգըպ, տիւն ազշամ Տէրսաատէթէ մուվասլէթի իթմրշ, վէ ֆագաթի էվրօպա բօսթասընը կէթիրէմէմրշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Միւնհայ օրան Արապկիր Առաջնորդըընընն պու քէրրէ Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի Քարոզիչ Յակոբեան Գեր. Տ. Վահան վարդապետին ինթիխապ օլընտըղը՝ բազար կիւնիւ Բաթրիգխանէյէ մէվրուտ պիր թէլէկրաֆտան միսթէպան օլմուշ տբր։

Քէզալիք Արապկիրտէն մումաիլէյհ Տ. Վահան վարդապետ պիր թէպրիք թէլէկրաֆը տախի քէշիտէ օլընմրշ տբր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 5 դեկտ.

Ատլիյէ էնճիմէնլէրինտէ բօյիս գօմիսերի Մ. Գլէման՝ միւսատէրէ իթթիկի Թիէռէք Թիճարէթ էվինին 20 սաաէտ չէէնի Բանամա մատտէսինտէն տօլայը Բարամէնթօ ազասընտան միւրթթէպ թահգիգաթ գօմիսիօնընա թէլիմ իթմրշ օլմաղլա, գօմիսիօնը մէղքիւր՝ իչպու չէէլերի նազարը թէկզիգտէն կէչիրմրշ վէ անլէրտէն միւթթէֆիտ օլանլար միյանընտա հիչ պիր մէպուսընն իսմինի պուլամմրշ տբր։ Քէզալիք մէղքիւր գօմիսիօնի վիճքէլաի ապրգասան վէ մէպուսանը լահզգասան Մ. Կրանտ իլէ Մ. Պայօյը վէ քէղա Մ. Բընօյը իսթիմա իթմրշ օլուպ, Մ. Բընօ՝ իֆատէսինտէ, պիրի 20 պէն վէ տիկէրի 5 պէն ֆրանգլըգ օլարագ քէնտի նամընա օլան վէ զաաթ ու միւսատէրէ իտիլէն իքի ատտա չէէն միթթէվէֆա պարօն տը Բէնդատան մաթլուպը օլան պիր մէպլաղը միւթէզամմին օլտուղընը պէյան ու իչղան իթմրշ տիր։

Մ. Գամիլիս Հէրէ՝ Մ. տը Բէնդատան թանսիլ օլընան պիր միւեօնլըգ իքի չէէ հագդընտա տախի Լոնտրատան պա թէլէկրաֆ ● մէպլատէ պիր ճէվապ իթա իթմրշ տիր։

Զաաթ ու միւսատէրէ օլընան 20 ատէտ չէէլերին իմզա սահիպլէրի միյանընտա 195000 ֆրանգ իչիւն Մ. Շապէրին, 15000 ֆր. իչիւն Մ. Շեվիլարընն իմզալարը, վէ 100000 ֆր. իչիւն տէ տէօրթ իմզա, վէ 50000 ֆր. իչիւն Տավուսթ ա'Աւէրսթաթընն վէ 50000 ֆր. իչիւն այանտէն Ալպէր Կրէվինին վէ սաիրէնին իմզալարը տախի մէվճուտ տբր։

Մէղքիւր գօմիսիօն՝ քէզալիք Գրէտի Լիօնէ միւտիրի մէպուս Մ. Ժէրմէնի տախի իսթիմա իթմրշ օլուպ, մէպուսը մումանիլէյհ՝ իչպու ֆիքատէսինտէ, Գրէտի Լիօնէ պանգասընընն՝ 100տէ 85 ֆիյաթլյա Բանամա չիրքէթինէ էօտունճ բարալար վէրմրշ օլտրղընա տաիր զուհուր իտէն չայիա վէ ինիրազաթն եաալան օլտրղընը իսպաթ էյլէմրշ տիր։

(Կազէթա օգույանլարա մալիւմ օլտրղը իւզրէ, Բանամա մատտէսինտէ Ֆըրանսա Բարամէնթօսը ազասընտան պիր խայլի մէպուսանընն չէէլեր վասթասըյլա Բանամա չիրքէթինտէն բաբարա ալմրշ՝ օլտրգլարը պուլքէրրէ Բարամէնթօյա ինպար իտիլմրշ օլմաղլա, իրքէ պալէտատքի Թէլէկրաֆտա զիքր օլընան գօմիսիօն՝ իչպու բարա մատտէսինի տախի թահգիգէ մէմուրէն նասպ ու թային օլընմրշ տբր։)

ՍՈՒԼՀ ՄԸ ՀԱՐՈՒ ՄԸ

1.

Իթալիա գրալը իւլէ ժէնէրալ Դաբրիվի հաղարաթները ախիրէն իյրատ իյլէմիշ օլարգլարը նութգար, էվրօբա կադէթալարը իշղալ էյլէմէքսէ օլուպ, պաղըլար մէզքիւր նութգլարը, սուլհ ու սայլիշին տէվամնա վէ չօգլարը տախի մուհարէպէնին եագըն վագրթատ զուհուրինէ պիրեր ալեամէթ ատտ իյլէմէքսէ տիրլեր։

Կերէք Ալէմանիանը վէ կերէք Իթալիանը, պագայի սուլհ ու սալհ տէվամընատ նէ պէօյիւք մէնֆաաթլարը պուլընմագտա օլարը մալիմ օլուպ, պիրիսինին քէնտի գարա օրտուսընա, վէ տիկէրինին տախի քէնտի տօնանմասընա միմքին մերթէպէտէ զիատէ գուվվէթ վէրմէյէրի, եէնէ իլէրուտէ վուգուի մէկհուզ պուլընան մուհարէպէնին մէնի իչուն օյապիլիր։

Շիմտիյէ տէկին կէօրիւլէն թէճրիւպէ, եապանա ութրլմամալը տըր։

Ալէմանիա տէվլէթինին, միքէմմէլ թալիմի ասքէրի կէօրմիւշ, վէ օն պէշ վէ բէք բէք եիրմի կիւն զարֆընտա թահրը սիլահա պընապիլէճէք դէհ դէյն նէֆեր ճէնքճիսի մէվճուտ պուլընմագտա տըր քի, պունլար էյան թիւճճարլըգա, սարրաֆլըգա, էնանֆլըգա, եաղըճըլըգա, թահսիլտարլըգա վէ չիֆճիլիք վէ սայիրէ իլէ մէշղուլ պուլընմագտա իքէն, քէնտիլերի իչիւն հէր շէյտէն էվվէլ օյան վաթանը ազիզ թահրը թէհլիքէտէ պուլընըրընա, մաղազալարընը, գայէմ վէ տէֆթէրլէրինին, վէ սաբան վէ մաքնալարընը պրագրպ սիլահ պաշընա գօչաճագլարը շիւպհէսիզ տիր։

Ալէմանիա տէվլէրի ասքէրիյէսի, իւչ միլիօնըգ պիր օրտու իլէ մուհարէպէյէ կիրիչէճէքլէրինի հիսապ իթմէքտէ իսէլէր տէ, տալիմա պէշ միլիօն ասքէր իչիւն սիլահ վէ ճէպխանէ վէ սայիր էտէվլաթը հարպիյէ հազրը թութմագտա օլուպ, շայէտ պու իւչ միլիօնըգ օրտու քիֆայէթ իթմէտիկի հալտէ, պէշ միլիօն իլէ ճէնքլէշմէյի կէօզլէրինէ այմըշլար տըր։

Պու տէրէճէտէ գուվվէթի հայիզ պուլընան պիր տէվլէթ, զաթէն քիմսէտէն տէ գօրգաճագ պիր հարտ պուլընմայըպ, դայէթ իքի պէօյիւք տէվլէթլէրէ գարշը հարպ էյլէմէք իյճապ իթտիյինտէ տախի, քէնտի պէշ միլիօն ասքէրինտէն մատտա, իքի պէօյիւք միլթէֆիգլէրի տահա մէվճուտ պուլընմագտա տըր քի, հիչ տէյիլ իսէ պու իքի պէօյիւք տէվլէթլէր տախի, քէնտի իքի տիւշմէնլէրինտէն պիրինտէ գաբշըրգ կէլէպիլիր։

Պու տէրէճէտէ մէթին պիր մէվգէյա մալիք տէվլէթինէն գօրգուլաճագ էն պիրինճի սէպէպ, քէնտիսինին հարպա սէպէպլէյէթ վէրէճէյի ճիհէթի օլուպ, ֆագաթ Ալէմանիանընն արթըգ եէնիտէն թօբրագ դազանմագ հավէսի գալմամըշ օլտըշընատն, պու ճիհէթտէն տէ գօրգուլաճագ պիր քէօչէ եօգ տըր։ Նասըլ քի ժէնէրալ Դաբրիվի հազրէթլէրի տախի պունը սէրահաթէն պէյան էյլէմիշ օլուպ, իթմէսէ իտի տէ՝ եէնէ հէր քէսին պիլտէյի վէ գապալ իտէճէկի պիր սահիհիք տիր։

Ալէմանիա պիրլիյի, Իթալիա պիրլիյէնին թապպի նէթիճէսի իտի։

Կերէք Պիրինճի Կիյեօմ վէ կերէք Վիգթօր Էմմանուէլ հազրէթլէրի, պու պիրլիքլէրի պայա չըգարմագ իչիւն պիր իքի տէֆա սիլահա սարըլտըլար, վէ սարըմտըղընէն տէհշէթի մուհարէպէլէրինէ սէպէպլէյէթ վէրտիլեր։

Պունլար քէյֆ եախօտ հըրսը չան ու թամա էսէրլէրի տէյիլ, իլլա իգթիզամ հալ նէթիճէսի օլտուլար։

Շիմտի քէնտի խալէֆլէրինին սուլհ ու սալահը պագը սագլամագ դայրէթլէրի տէ, պիր զայիֆլիք էսէրի օյմայըպ, եէնէ պիր իգթիզամ հալ էսէրի տիր։

Էվվէլքիսէ, եաբանճագլարընը եաբըպ պայա չըգարտըլար։

Բէնտի խալէֆլէրինին եաբանճագլարը չէյ տախի պայգա պիր չէյ տէյիլ, իլլա եաբբան իչին պագա վէ թագվիյէսի տիր քի, օ տախի պէհկէմէհալ սուլհ ու սայլիշին պագասընա թապպի պիր մատտէ տիր։

Ֆագաթ այնի եաբբան իչի պօղմագ իւզրէ խարիճի դայրէթլէր տախի մէվճուտ վէ թապպի պուլունտրընտան, օ դայրէթլէրի սէմէրէսիզ պրագմագլըգ, Պիրինճի Կիյեօմ վէ Վիգթօր Էմմանուէլ հազարաթընն գուրմուշ օլտըգլարը օլ իքի ատէտ պիրլիք էպնիյէլերի, եէր իլէ եէքսան օրմագ թէհլիքէսի թահրընտա պուլունմըշ օլտոուգտան պայգա, մաղլուպիյէթին արգասընատն կէլէճէյի շիւպհէսիզ օյան դայէթլէ աղըր թազմինաթը հարպիյէլեր տախի, կերէք Ալէմանիա վէ կերէք Իթալիա մէմալիքինի օլտէրէքէ էզեղկիրլեր քի, շիմտի տերէօհտէ խոլէն զայէթլէ աղըր մէսարիֆաթը հարպիյէ սըգէթթի, ատէթա կէօզէ կէօրիւնէմէյէճէք պիր հալտէ պուլունմուշ օլապիլիր։

Պու հալտէ, ումումի թերքի սիլահ գապիլսիզ օլտուգտան պայգա, թէտարիքաթը հարպիյէնին տահա զիյատէ արթմասընա տա թէճճիւպ խոլիճէճէք պիր մահալլ գալմամըշ օլուր։

Շիմտի, Ալէմանիա տէվլէթինին, վէ տահա տօղրուսունու սէօյլէյէրէք Ալէմանիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին մէյտանը գօյտուգլարը եէնի գանունը ասքէրի, Ալէմանիա տէվլէթինին պէշ միլիօնըգ հազրը ճէնքճիլէրի մըգտարընը տահա զիյատէ արթըրմագտան պայգա պիր չէյ տէյիլ տիր։

Նասըլ քի ժէնէրալ Դաբրիվի հազրէթլէրի քէնտիսի տախի այան աշիքքար սէօյլէմէքտէ տիր, իլէրուտէ վուգուա կէլէպիլէճէք պիր մուհարէպէտ, Բուսիանընն տախի Ֆըրանսա իլէ պիրլէշէրէք հէր իքիսինին պիրտէն Ալէմանիա իւզերինէ հիւճում խէճէքլէրինէ ինթիգար էյլէմէք լազըմ կէլիյօր։ Վէ պու իքի պէօյիւք տէվլէթլէր, կիթտիքճէ քէնտի ասքէրլէրինին մէվճուտընը արթըրմագտա օլտուգլարընտան, անլէրին քէպզ իթտիքլէրի ֆէվգէլատէ գուվվէթլէրի հիւքմինի գըրմագ եախօտ հիչ տէյիլ իսէ վէզն կէթիրմէք իչիւն, Ալէմանիանընն տա տահա զիյատէ քէպզի գուվվէթ էյլէմէսի իյճապ իտէյօր։

Նասըլ քի տէտիք, Ալէմանիա տէվլէթի, 1870 սէնէսինտէ օլտուղը կիպի, քէնտի պիրլիյինի պայա չըգարմագ իչիւն սակը պիր տէվլէթի իւզերինէ տիւշմէյէ վէ արազի էլէ կէչիրմէյէ միւհթաճ պուլունմագտա տէյիլ տիր։

Ֆագաթ 1870տէ գազանըլանը, 1890տա, 1900տէ, վէ 1910տա տախի մուհաֆազա իթմէք լազըմ տըր։

Էվվէլքիսի մուհարէպէյէ միւհթաճ պիր քէյֆիյէթ իտի իսէ, շիմտիքի տէ սուլհ ու սալահընը պագասընա միւհթաճ պիր քէյֆիյէթ տիր, վէ մուհարէպէյի միմքինսիզ գըլաճագ տերէճէտէ գուվվէթի պուլընմագսըզընը սուլհ ու սայլիշի պագը սագլամագըգ տախի գազիլ օյմայօր։

Ալէմանիա, Ավսթրիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրինին գուվվէթ հազրէսի, պիրլեշէճէք օյան Ֆրանսա վէ Բուսիա տէվլէթլէրինին գուվվէթլէրինտէն գայիֆ պուլունտըզը եախօտ պուլընճաղը սէօզիւնէ, իսթէրսէնիզ իթիմատ իտին, իսթէրսէնիզ իթիմէյին։

Անճագ գուվվէթ տիմէքլէ եալընը մէվճուտ եախօտ քեաղըտ իւզերինտէ ճէմ իտիմիշ սասքէրին մըգտարընա պագըլմամասը իյճապ իթտիյինի տէ ունումմայն։

Ցիւնեա իւզերինտէ ասքէր վար, ասքէր տէ վար տըր։

Ժէնէրալըգ վէ գօմանտա վար տըր, ժէնէրալըգ վէ գօմանտա տա վար տըր։

Գուսուրլարը տա հաքէղա։

Ֆագաթ պունլարտան էվվէլ տէ տիւշինիւլճէճէք պիր հալ վար տըր։

Իթթիֆագլար, էպէտիլիք իչիւն ագտ օլունմամըշլար տըր։

Մէսէլա պու կիւն Ֆրանսայա վէ Բուսիայա գարշը պիր հարպ վուգուխտէ, Ալէմանիա վէ Իթալիա, Ֆրանսայա գարշը կէրիլտիքլէրի կիպի, եէնէ Ալէմանիա իլէ Ավսթրիա տախի, Բուսիանընն հարէքէթի հուզուրընտա պիր սէտտ չէքէպիլիրլեր։

Ֆագաթ եա Իթալիանընն վէ եա Ավսթրիանընն, եախօտ իքիսինին պիրտէն Ալէմանիատան այրըմագարը գապիլսիզ պիր մատտէ՞ մի տիր։

Հաթթա, պու իքի տէվլէթլէրին եախօտ հիչ տէյիլ իսէ պիրիսինին տէ Ֆրանսա վէ Բուսիա թարաֆընա կէչիպ Ալէմանիայա գարշը չըգմասը միմքինսի՞զ մի տիր։

Պունըն իչիւն ալիմլեր տէտիլեր քի, պիր տէվլէթ, հէրսինատն էվվէլ պէննէֆս քէնտի գուվվէթինէ կիւվենմէյի տիր. վէ տիւնեա իւզերինտէ գըլճատն պագդա հիչ պիր շէյէ ինանմայան Բրուսիա՝ պու ալիմլերին խարիճինտէ պուլընմամագ։

Անըն իչիւն, Ալէմանիա երքիանը հարպընըն իլք տիւշինճէսի, իգթիզամ հալտէ հիչ տէյիլ իսէ եաբընըզ պայշընա Ֆրանսայա վէ Բուսիայա գարշը քէնտի քէնտիսինի միւտաֆէա իտէպիլէճէք իգթիտարա մալիք պուլընմագ ճիհէթինտէ տիր։

Հաթթա Իթթիֆագը Միւսէլլէսին պագասընը թէէմին իտէճէք պիրինճի շարթ տախի պու տըր. եանի Ալէմանիանընն, եաբընըզ պայշնա տա քէնտի կէօմլէյինի տիքէպիտէճէք պիր հալտէ պուլընմասը։

Ալէմանիանընն հարպ ուսուլինէ աշինա օլանլար պիլիրլեր քի, պիր հարպ, իսթէր թէճավուզի օլսուն իսթէր թէտաֆիի, միմքին օլապիլտիյի գատտար տիւշմէն մէմալիքինտէ իճրա օլունմալը, վէ վաթան չըղնանմամալը տըր։

Ալէման էրքէանը հարպ խարիթալարը, հէր պու ուսուլ վէ պու գաիտէ իւզերինէ չըզըմըշլար տըր։

Իւչրուտէ Ֆրանսայա գարշը պիր հարպ զուհուրինտէ տախի, Ալէմանիանընն հաղրլըզը պու տըր։

Ֆագաթ Բուսիայա կէլինճէ, իչին հալի պայգասընը, Ալէման էրքէանը հարպ խարիթալարընն, Լէհիսթանտան էօթէյէ հիւքմի պուլընմամագ։

Անըն իչիւն, իւչրուտէ պիր հարպ զուհուրա կէլմէյինտէ, Ալէմանիա տէվլէթի, ճիտտի սուրէթտէ մուհարէպէտէն գաչընմասընյա պէրաբպէր, եէնէ օնա կէօրէ քէնտի բլանլարընը տա գուրուպ հազը իթմիշ տիր։

Եանի Ֆրանսայա գարշը հարպը թէճավուզի, վէ Բուսիայա գարշը տախի հարպը թէտաֆիի։

Պունըն իչիւն, Ֆրանսատա իճրաի հարպ էյլէմէյէ իքի միլիօն ասքէր թախսիս գըլընըպ, Բուսիայա գարշը հարպը թէտաֆիտէ պուլընմագ իչիւն տէ պիր միլիօն ասքէր հազրը թութըրմագտա տըր։

Եանի ճէման իւչ միլիօն մուազզաֆ ասքէր։

Նէ զէման պու իւչ միլիօնընն քիֆայէթ իտէմէյէճէյի կէօրիւլիր իսէ, կերէք Ֆրանսայա վէ կերէք Բուսիայա գարշը պիրեր միլիօն տահա չըգարապիլմէք իւզրէ, իգթիզամ իտէճէք մէվճուտ, պէշ միլիօնա հիսապ օլունըյօր։

Պունտան սօնրա արթաճագլար տախի, Ֆրանսանընն վէ Բուսիանընն, իլէրուտէ տահա զիյատէ ասքէր թէտարիք իտէճէքլէրի իհթիմալինի գարշըլամագ իչիւն տիր։

Ֆագաթ նի՞չիւն Ֆրանսայա գարշը օրաճագ մուհարէպէնին պինէֆս Ֆրանսա թօբրաղընտա վուգու պուլմասը գարարկիր օլտուղը հալտէ, Բուսիայա գարշը վուգու պուլաճագ մուհարէպէնին նիհայէթ լէհիսթանտան էօթէյէ կէչմէմէսի արզու օլունըյօր։

Պունըն սեպեպի աշիքքար տըր։

Ֆրանսայա տուխուլ իտէն պիր տիւշմէն օրտուսը, անըն պիր ուճունտան տիկեր ուճունա գատտար պարընճաճագ մահալլ վէ եէյինթի, վէ հէր նէվի գօյայըզը պուլապիլիր իքէն, Բուսիա մէմալիքինէ կիրիճէք օյան պիր տիւշմէն օրտուսու հէր նէվի սըգրընթըրտա թապպի օյլանճագ պիր հալտէ պուլընապիլիր։

Վագրա շիմտի Պիրինճի նարօյէն թարիխի տէյիլ իսէ տէ, էսքի Մօսգուալարընը խալգը տախի, եէնէ կիւճ պիր մատտէ սայըլմամագ։

ՍԻՖԻՆԷԼԷՐ ԱՐԱՊԱ ՏՍ. ՕԼՈՒՑՕՐ

Լօնտրատա նէչը օրընան պիր կաղէթա՝ սէֆինէլերին տէնիզտէ վէ գարատտա իճրաի սէֆէր իտէպիրմէլերինի գօյայլամագ իւզրէ ինկիլիզ միհէնպիսլերինտէն պիրի թաքիրընտան ախիրէն իյճատ իտիրմիշ օյան պիր մաքինա հագգընտա ատիտէքի մալիմամը նէչը իթմիշ տիր։

Մումիպէյհ միհէնտիսին իյճատ էյլէտիկի մաքինա՝ պուխար իլէ հարէքէթ իտէր թէքերլէքլերտէն իպարէթ օրուպ, շիմտիյէ գատտար պու եօլտա իյճատ իտիլէն մաքինալարա միւրաճճաճ պուլընմագտա տըր։

Ֆիլհագիգա պու թէքերլէքլերի հալպ պուլընաճագ օյան վարար վէ եէլէն սէֆինէլերի՝ տէնիզլերտէ քէմմալը սուհուլէթլէ սեյահաթ իտէպիլէճէքլերի կիպի, լիւզում կէօրիւլտիկի թագտիրտէ գատրայա տա չըզըպ արապա կիպի գաթը մէսաֆէ էյլէյէճէքլեր տիր։

Պու թէքերլէքլերտէն միանպիպ մըգտարը՝ կէչէնլերտէ ճէսիմ պիր սէֆինէյէ վագ իտիլերէք, իճրա գընընան թէճրիպէտէ մուվաֆֆագըյէթ հուսուլէ կէլմիշ, վէ ախիրէն իճթիմա իտէն ինկիլիզ ճօղրաֆիա ճէմիյէթինտէ Աֆրիգասա օրմանլարընն ֆրգտանընտան նաչի սէֆախինը լազըմէ ինչա իտիլէմէմէքտէ օլտուղընատ, Աֆրիգա կէօլլէրինին էքսպէդիսիոնտէ միւքէմմէլ պիր սէյյահաթի իճրա օլունմասընընա վէ հալ պու քի մումիպէյհ միհէնտիս թարաֆընատ լճատ գըլընան թէքերլէքլերլէ թէճհիզ իտիլէճէք վաքօրլարընը՝ էն գրսսա թարիգ իսթիյար իտիլմէք սուրէթիյլէ մէզքիւր կէօլլէրէ գարատան կիթմէլերի իմքեան տախիլինէ կիրմիշ օլտուղընա տակր զայէթ միհիմմ պիր նութգ էյլատա գըլընմըշ տըր։

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Մէհմէտ Ռաֆիքը Ն-ֆէնտա օգունմուշ տըր.

Սայէի մուվաֆֆագէյէթվայէի ճէնապը ճիհանպանիտէ իգմիտատէն էնգարէյէ գատար թէմտիտա վէ ինչա օրընմագտա պուլընան ատմիրեօրը իքմալի իչիւն մուայյէն օյան միտատէթին միւրուր իթմէսինտէն տօլայը պունըն խսթիֆսարը էսպապը մուհիպէսինէ տակր սէպգ իտէն իչարա ճէվապէն Անատօլու Օսմանլը տէմիրեօլը չիրքէթի միտիրէյէթը ումումիյէսինտէն վարիտ օյան թէզքերէտէ, խաթթը մէզքիւր ագսամընտան պիր գրամընը թէէխխիւր իթմէսի՝ միւչքիլթթա թէսատիֆ օրընմասընտան նէչէթ իթտիկի, վէ օ տա խաթթը մէզքիւր կիւզերկեահընտան պագը մահալլերին հավասը վախիմ օլարագ ումումէն ամէլէնին սըթմայա կիրիֆֆար օրմասը յա պիրմէպուրիյէ հաֆթալարա թաթիը ամէլիյաթ իտիլիշ վէ պիր տէ կէչէն գըշ մէվսիմինտէ էսկիչէհիրէ եագընն գրթաի արազիյէ զիյատէ գար եաղմշ օրմասը կիպի չէյլերտէն իպարէթ իտուկի կէօսթերիլիշ, վէ հասպէլ մուգավէլէ սոն գրամընն ամէլիյաթը կէչէն սեպտեմբերին 22ինտէ իքմալ օրընմագ լազըմ կէլիր իքէն մէզքիւր սէպէպլերէ մէպնի կէլէճէք ալաքր. դեկտեմբերին 15ինճի կիւնիւ խիթամ պուլաճագը տախի ճիւմլեի իշարաթտան պուլընմըշ տըր։

Վագրա, ահվալը մէշրուհէտէն գալթնազար, խաթթը մէզքիւրընն Վէզիր խան վէ Պիլէճէք վէ Գարաքէօյ սթասիօնլարը արասընտաքի բարչարընտա եաբբան միթէատտիտ թիւնելլեր վէ ճէսիմ քէօքրիւլերի վէ իսթինատ տուվարլարը վէ եարմա վէ ասլարը թահքիմ զըմեընտա իճրա գըլընան ամէլիյաթը միհիմմէի սէնսիյէնին միչքիլթթյա պէրապեր տէմիր եօլուն հասը օյան չիմտիքի ուզունլըզը՝ չիրքէթին թէաՀհիւտաթընը իքմալ վէ իճրա խուսուսընտա ճիտտիյէթը մէսաիսինի կէօսթերէրէք, չիրքէթին թէաՀհիւտաթընտան 100տէ

)(117)(

ՅՕՅ ՆՕՄԷՐՕԼԸ ՎԱԿՕՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ԺԻՒԼ ՄԱՒՈՒ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Սիւզան Պէլգուր մէյտանընտա պիր օթէլէ կէօթիւրիլիպ, օրատա իւզերինէ բէք քէսկին պիր նէօվպէթ կէլմիշ իսի։

Պալէատէ զիքր օլընան պիր գաչ սէօղլերի սէօյլէտիքտէն սօնրա արթըգ հիչ ազը պաշընա կէլմէմիշ իսի։

Թէռնուառ կէլիպ մէրգումէյի օ օթէլտէ պուլտու։

Պաշը ուէրնատ օթուրտու վէ կէճէ կիւնտիւզ անը կէօզէթլէյէր։

Հէքիմ պէյն սրթմասը կէլէճէկկինտէն գօրգույօր իսի իսէ տէ, միւտավաթը միւքէմմէլ սայէսինտէ հէլէ քի պու իսաթալըգ կէլմէսի։

Սիւզան գուրթուլմըշ իսի։

Լաքին բէք մէճալսըզ վէ տէրմանսըզ պիր հալէ սիւչար օլմուշ իսի։

Նօյճուլըգ իսէպլէճէք գատտար քէնտիյի պուլընճա բէտէրի՝ մէրգումէյի Բարիզէ կէօթիւրտի։ . . .

Յէբա ու էլէմինի թէբրէչտիրմէքտէն գօրգտըրընա մէպնի, Միւսիտանընն վէֆաթը հագգընատ Թէռնուառ՝ մէրգումէյէ հէնուզ պիր չէյ սիւվալ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմմիշ իսի։

Էն էվվէլ Սիւզան վագտատ մէզքիւրէտէն պահա իթմէյէ պաշլատը։

Մէրգումէ տէ Միւսիտանընն պաշլատըը իչի պէթիրմէյէ վէ Թէռնուառընն զինտէն հէր շիւպհէյի տէֆ իթմէյէ մէճպուր տէյի՞լ մի իսի։

Սիւզան պունա մուվաֆֆագ օլտու։

Թէռնուառ՝ գրգընն սէօզիւնէ ինանտը. Միւսիտանընն վէֆաթը պիր իհթիյաթսըզլըգ վէ տիգգաթսըզլըգ էտէրի օլտըրընա իթիգատ իթտի։

Սիւզան սօնընա գատտար վուգուը հալի կիզլէմմէկէ մէճպուր օլտու։

Եալընըզ Մատամ տը Թէռնուառ հագիգաթը հալի պիլիր իսի . . .

Լաքին անա գրզ արասընտա պու մատտէ հազգընատ հիչ պիր սէօզ կէչմէմէտի, հիչ պիր իյմա վուգու պուլմատը . . .

Գիլիսէտէ իզտիվաճ այինինտէ հազրը պուլընըպ Միւսիտանընն օսկուսլըզընը վէ գարըսընն զարիպ թամլրընը ֆարդ իտէնկէր՝ պու հալէր իլէ Միւսիտանընն վէֆաթը արասընտա պիր միւնասէպէթ մէվճուտ օլտըրընա գանատթ հասը իթմէկէ չալըշտըլար։

Լաքին հիչ պիր չէյ քէշֆ ու իսթիխրաճ իտէմմէտիլեր։

Միւսիտանընն պուլընտըզը ճէմիյէթլերտէ պու ֆաճիատան պիր չօգ զէման պահա օլունտը։

Սօնրա ունուտըլտը կիթտի։

—Սիւզան կէնճ տիր, ունութճագ, —տէնտի։

Հալ պու քի մէրգումէ զըզ հիչ պիր վագթ ունութմայաճագ . . . վէ Մ. տը վօնուառզն մուհապէպէթ՝ օ տէհշէթլի կէճէ 303 նօմէրօլը վակօնտաքի ֆաճիա եիզիմնտէն ալընընտա հասը օյան պրուշըզը հիչ պիր վագթ տէֆ իտէմմէյէճէք իտի։

Մաթէմ զէմանընը կէչիրմէք իւզրէ պիր մանասթրրա չէքիլմէք իչիւն Սիւզան պապասընատն միւսատտէ թալէպ իթտի . . .

Ուզուն միւտէթ քէնտի սէվկիլիւ զըզընտան մահրում գալմասը հէր նէ գատտար Թէռնուառա աղրը կէլտի իսէ տէ, մէրգումէնին պու գարարընա մուվաֆֆագաթ էյլէտի։

Պիր ազ սօնրա Մ. տը Թէռնուառ՝ Սիւզանընն պու զայպուպէթինտէն մէճնուն օլտու, զիրա պիր պիրի արտը սրրա տիկեր հիւզնէնկիզ վէ քէտէրամիզ ֆաճիալար տտանա զուհուր իթտիկինտէն, էկեր զըզ պունլարա տախիլ օլմուշ օլսա իսի՝ չիւպհէսիզ ազընը զայպ իտէճէք իտի։

5.

ՐՕՔԷԹ ՄԷՑՏԱՆԸ

Ժան Կէռիէ էլան մանպուս իտի։

Վուգուա կէլէն մուխթէլիֆ հատիսէլէրտէն տօլայը Մ. տը Թէռնուառ՝ մէրգում սանտրգքաբը տիւշինմէկէ վագթ պուլամամըշ իտի. լաքին անը ունութմայըպ, սուչբզլըզընա բէյտէրբէյ գանատթ հասը իթտիկինտէն, մէրգումը չօգ ատրյօր իտի։

Մարժիվալըն սօն պիր սէօզիւ տայմա պանքէրին խաթրընա կէլիր իտի.

«Պիր մէսէլէի ատլիյէ վար, պու մէսէլէ տիկեր հէր մէսէլէլերտէն իւսթիւն «տիր։ Կէռիէ ալէյհինտէ էօյլէ մանէվի տէլիլլեր վար տըր քի, էկեր պունլար մէվ«ճուտ օլմասալար՝ Կէռիէ ալէյհինտէքի տիկեր քեաֆֆէի տէլիլլերին մահվ օլմասը «միհթէմիլ իտի։ Էկեր սիրՄառի Լուիզ իլէ օյան վէ թասայիպ իտիլէն թէքլիֆ«սիզլիհինիզդն սէպէպնի պէյան ու իզդահ իտիրէք պու մանէվի տէլիլլերի մահվ«ու ըէստ իտէպիլիր իսէնիզ, հիչ թէրէտտիւտ իթմէմէլիսինիզ . . .»

—Իսթէյար Մարժիվալըն հագգը վար, —տէյօր իտի Թէռնուառ քէնտի քէնտէյէ՝ Պրինսելէնին գաթլիպէ պաչամըշ օյան ֆաճիանընն մուխթէլիֆ սուրէթլերինի եէկեան եէկեան խաթրընա կէթիրէրէք։— Կերէք պէնիմ վէ կերէք Ժան Կէռիէ իչիւն միսթանթիգ նէզտինտէ պէօյիւք պիր թէշէպպիւս իճրասընա միւսարէաթ իթմէլիյիմ։

Գունը տէտիքտէն սօնրա Թէռնուառ արթըգ ուզուն միւտէթ թէրէտտիւտ իթմէմէտի։

Միւսթանթիգ Մ. տը Լինբրօյա պիր մէքթուպ եազարագ, զայէթ միհիմմ պիր իֆատէսի պուլընտըզընա մէպնի կէօրիւշմէք իչիւն պիր վագթ ու մանալ թային իթմէսինի ըէճա իթտի։

Մ. տը Լինբրօյ՝ պանքէրէ տէրհալ ճէվապ կէօնտէրիպ, էրթէսի սապահ տտա իրէի խթինթագտա քէնտի օտասընա օղրամասընը ըէճա էյլէտի։

Թէռնուառ թամմ վագթընտա կիթտի։

(Ցեվ-դ)

90տան զիյատէսինի իյիա իթմիշ իտուկի տալսի ինտել մուգայէսէ անլայլըլըզնտան, վէ չու իլքի պուլուգ այլըգ թէէխխիւբ իսէ հիչ հիւքմինտէ պուլընտըզնտան պահա-լա, սուրէթը հալ՝ Տէմիրեօղլար Ի-տարէսի իֆատէսիյլէ Նաֆիա Նէ-զարէթը ալիյէսի թարաֆընտան պա թէզքէրէ մագամը Սատարէթուղ-մայա արզ ու իշար գըլընմըշ իտի։

Թէզքէրէի մէզքիւրէ լէտէլ արզ մանզուրը ալի պուլըրլարագ մու-ճիպինճէ իգթիլասընըն իյիասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէի ճէ-նապը Խիլաֆէթէրէնահի միլէթալ-լիգ վէ շէրէֆսուտուր պուլյուլսը-զը՝ չէրէֆվարիա օլան թէզքէրէի սամիյէտէ էմր ու իշար պուլյըլը-մըզ, վէ իչպու իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի մանթուգը միւ-նիրֆինին չիրքէթը մեզքիւրէյէ թէպ-լիղիյէ պէրապէր ինչաաթը իքմա-լի իչիւն մուգավէլէնամէտէ մուայ-յէն օլան միւտուէթ զարքընտա ի-թաաը մէշրութ պուլընան ֆայիզին միւտուէթը մուայյէնէի մեզքիւրէ-նին թարիխը ինգըզասը օլան մար իւլ պէյան սեպա-ին 22սինտէն սօնրա վէրիլմէմէսի թապիի խուս-կինտէն, պուրասընըն տա իլավէ-թէն իգպարը՝ Մէճլիսը Նաֆիատան իֆատէ գըլընմըշ օրմաընա մէպնի, քէյֆիյէթէ՝ ճանիպը ալիի նէղա-ըէթտէն չիրքէթը մէրգումէյէ թէպ-լիղ ու իգպար պուլյըլմըշ տը։

ԳՈՒՐՇՈՒՆ ԽԸՐԽԸԶԸ

Պիր վագթտան պէրու Զարշուի քէպիրին իւսթինտէն գուրշուն սը-գաթ խաէրէք սաթմագտա օլան պիր շախս ախիրէն տէրտէսթ օ-լընմըշ տը։

Նէօյլէ քի, Զարշուի քէպիրտէ Բէպէճիլեր խանընտա մուգիմ տա-վա վէքիլէրինտէն Սթավրաքի է-ֆէնտինին օտասընտա միւսաֆիրէ-թէն սաքին օլան Սամաթեալը եա-նի նամընտա պիր շախս՝ օտանըն՝ չարշունըն իւսթինտէքի գուրշուն-լարա աչըլան բէնճէրէսինտէն չըգա-րագ օրատա պուլընան գուրշունա-ըը չայմայը գարարլայտըրը։ Քա-գաթ բէնճէրէնին քիլիալի օրագ մազպութ պուլընմասը ճիհէթիյլէ բէնճէրէյէ գօնըլմըշ օլան քիլիտէ պիր անախթար թէտարիք իտէր։

Պու արալըգ գուրշունլար չայանը թէաճճիւպ պիր սուրէթտէ զայլ ոլմայա վէ գուրշունլարըն օրատան գայգամասընտան նայի՝ եաղմուր եաղ-տըը վագթլարտա սուլար օտալար-ըա ագմայա պայլար։ Պունըն իւ-զերինէ գուրշունլարըն չալընտըզը անկայլըլըզ, պէքճի խըրսըզը արա-մայա պայլար խէ տէ՝ էյտէ իտիլէ-մէզ։

Խըրսըզ խսէ չալտըզը գուրշուն-լարը՝ պուլտըզը պիր թէտպիրլէ եա-վաշ եավաշ չըգտըզը։ պու թէտ-պիր տաբի՝ միւսաֆիրլի օլարզը տա-վա վէքիլինին եա քեաթիպի վէ եախտա տատմը կիպի պիր չանթա-յը (գուրշունլա տօրու օլարզը հալ-տէ) սապահ ագչամ թաշըմագտան իպարէթ ալիր։

Պու սըրատա տավա վէքիլի Սթավրաքի էֆ.՝ քէյֆսիզ օրուպ պիր գաչ կիւն օտասընա կէլմէզ, խըրսըզ Եանի խսէ քէմաֆիսասըզ չանթայը թաշըմագտա տէվամ էյ-լէտիկինտէն, պէքճիլեր՝ ավագաթը խասթալանտըզընը վէ օտասընա կէլ-մէտիկի հպատէ պիլէ հէրիֆին չանթայը կէօթիւրիւպ կէթիրմէսինտէն չիւպհէլէնիրլեր։

Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ պէքճինին պիրիսի՝ չանթայը եօգ-լամայը գարարլայտըրը, խըրսըզ Եանի կէչէր իքէն, «պագտանա», Եանի, տավա վէքիլի կէլմէյօր, նէ՞-ըէաէ տիր» տէյու սիւալ իթմէսի իւզերինէ, Եանի՝ «խասթա տը կէլ-մէյօր» տէր։

Պէքճի.—Խասթալըզը նա՞սըլ օր-տու, էյի օ՞րմատը մը։

Եանի.—Խայր, կէլէմէյօր, խասա-թա տը։

Պէքճի.—Շու էյինտէքի չանթա-նըն իչինտէ նէ՞ վար քի, պէօյլէ հէր կիւն թաշըրսը։

Եանի.—Իչինտէ եվրագ վար, նէ՞ եաբայըմ, պէօյլէ հէր կիւն թաշը-ըմ։

Պէքճի.—Հէր կիւն եվրագը լիւ-զումը օր՞էր մը, եօգսա լիւրա՞ մը տօրու. նէ՞ տիր մէրագ իթմիմ սէօյլէ։

Եանի.—Լիրա օյսուն, եվրագ օր-սուն, սէնին իւսթինտէ վագիֆէ՞ մի։

Պէքճի.— Եվվեթ, վագիֆէվդ տիր, սօրարըզ։

Մուհավէրէնին պու հալի արմա-սը իւդէրինէ պէքճի չանթայը եօգ-լար վէ պիր աղըլըզ հրսա իտին-ճէ, շիւպհէսի գիյատէյէպ, «պէն պու չանթանըն իչինէ պագաճարը» տիյէրէք չանթայը էրինէն ալընը-ճա, Եանի խանըն իչինէ ֆիրար ի-տէր։

Պէքճի չանթայը մուայէնէ իտուպ գուրշունլա տօրու օլարզընը կէօր-մէսի իւզերինէ հէրիֆին տըչարը-յա գաչամայաճագընը անլայարագ քէյ-ֆիյէթի ատէրսալ չարշը գօմիսէրլի-կինէ պիտիրիր։ Իհրա օլընան թէտ-գիգաթ նէթիճէսինտէ մէրգում Եանինին օտասա միւսաֆիր խոուկի թէհագգուդ էյլէմիշ տիր։ Մէր-գում՝ տէրտէսթ իտիլէրէք Պաալը Զաալթիյէյէ կէօնտէրիմիշ տիր։

ԳՕԼԷՐԱ.

Մապէյն պաչ քիթապէթինէ՝ գօլէրայա տաիր Մէճլիսը Սրհիվէտէն Թագսիմ օ-լընան նոյ. 23 թարիխի ժուրնալտա ա-թիտէքի ճէվալէ կէօրիւմիւշ տիր.

Մահալ	Թուէրէ	Վագիֆէ-գոռ	Վէճէ-յի
Բէյքթա	Նոյ. 21		1
»	» 22		1
Թրապիզօն	» 21	4	2
»	» 22		2
Էրզրում	» 20-22		
Էրզինճան	» 20-21	3	1
Պայպուրտ	» 20	3	2
Վան	» 21	11	6
»	» 22		7
		21	22

* * *

Եվվելքի ագչամտան սիւնէ գա-տար Թրապիզօնտա եալընըզ 4 միւ-սապ օլուպ, վէֆիյաթ օրմամըշ տը։

* * *

Բուսիատա գօլէրայա գարշը բէք զիյատէ իհթիյաթքարանէ հարէ-քէթ իտիրմէքտէ օլուպ, պու ճիւմ-լէտէն օրմագ իւզրէ եըլպաշը եօր-թուլարը միւնասէպէթիյլէ պու սէ-նէ մէքթէպէրը թաթիլ իտիրմէյիպ եինէ տէրալէրէ տէվամ իտիլէճէկի, վէ պու սուրէթլէ եաղ իպթիտասը-նա գատար տէրալէր իքմալ իտի-լիպ, ալաֆր. մայիս իպթիտասընը-տան իթիպարէն պիլճիմիզ մէք-թէպլէրին թաթիլ գըընճաղը՝ Բէ-թէրսպուրկտան եաղըըյօր։

ՏԷՆԻԶ ԴԱԶԱԼԱՐԸ

Կէչէնլէրտէ զուհուր իտէն շիտ-ռէթլի ֆուրմանա՝ Գարատէնիգտէ վէ Ազատէնիգտէ իճրան հիւքմ էյ-լէյիպ պիր խայը սէֆինէլէր գա-գայա ուղրամըշլար տը։

Ազագ տէնիզինտէ Նէնիգալէ հի-զաբընտա 20000 քիլէ պուղտայ եիւքլիւ Ա-Բուլ Նամ Եունան սէ-ֆինէսի գաղդ օլուպ, գարատան վէ թայֆալարը կիւճ հալ իլէ գուր-թուլմուշլար տը։

Եունանիսթանտա Լօրիում սահիլի աչըգլարընտա Այ-Թէլոս Նամ Եու-նան սէֆինէսի, էյրիսպօղ ատասը աչըգլարընտա Բրէն Նամ Ինկիլիզ վաբօրը, վէ Մօրանըն Մալիա պը-ռունը հիզասընտա Սէնթ-Ռէն Տէ Նամ Ինկիլիզ վաբօրը զարդ օրմուշլար տը։

Մալիա հիզասընտա զարգ օլան Ինկիլիզ վաբօրընըն թայֆասընը գուրթարմագ իչիւն Վիո Նամ գա-բիյէ էհալիսի իյիֆալ մուավէնէթէ իսիթիլաթ իթմիշ օլարգլարընտան, մեզքիւր վաբօր Մարսիլիատան կէլ-տիկի սէպէպլէ գուրթարըլան թայ-ֆա իլէ իմնատալարընա եէթիշէն քէօյլուլէր՝ գարանթինա ալընմըշլար տը։

ԳՐԱՍԷՐԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԸ

Նեղ, փոքրիկ ու անպաճոյճ սենեակ մըն է, իր միակ պատուհանովը լուսա-ւորուած։ Դեռնը հին փչաց գորգ մը կը ծածկէ եւ պատերէն մէկ քանի անը-նշան պատկերներ կախուած են, կար-ծես անոնց մերկութիւնը մասամբ ազա-ղելու համար։

Պատուհանին հանդէպ գրասեղան մը, որուն վրայ նեռուած փռուած են խառ-նակ՝ գիրք, թերթ, թուղթ ու գրիչ։ Ան-գին պատին քով ցածուկ գօնոլ մը, ան-ալ գրքերով բեռնաւորուած։

Հո՛ս, հո՛ն քանի մը աթոռներ եւ ճիշդ մէջտեղը համեստ վառարան մը. որուն առջեւ բազկաթոռի մը մէջ ընկողմա-նած, ոտքերը կծկած ու գրքի մը վրայ կքած կը գտնեմ գինքը այդ սենեկին մէջ։

Ներս մտած պահուս ա՛յնչափ զբա-ղած է որ հաղիւ կը լսէ դռան ճռռիւնը, ապա գլուխը վեր կառնէ քունէն այն ինչ սթափողի մը պէս եւ երեսս կը նա-յի չուարած։

Կը բարեւեմ գինքը, վայրկենապէս կը ժպտի եւ աթոռ մը կը հրամցնէ ինձ։

—Ի՞նչ կ'ընես, բարեկա՛մս, կը սկսիմ անմիջապէս։

—Կ'ապրիմ, կ'ըսէ գոհ ձայնով մը։

—Ի՞նչ է կարդացածդ։

—Լամարթին, կը պատասխանէ, եւ կարծես ձայնը կը թրմեայ իր չրթնե-բուն վրայ։

Վայրկեան մը լռութիւն, եւ ա-հա լռութիւնը ալրած է սենեկին մէջ. դարձեալ նա կքած է ձեռքին մէջ ըռ-նած գրքին վրայ, զոր կարծես կը լա-փէ իր աչերուն բովանդակ սեւեռումը. գրականութեան անյագ ծարաւի՛ մը այդ երիտասարդը։

Կ'ընդմիջեմ իր քնթերցումը. «Այսօր պիտի ձանձրացնեմ քեզ, կը յարեմ, բայց կը փափաքէի որ գրութիւններէդ մէկ քանին կարդայիր։

—Օ՜հ, դեռ գրութիւն չեն համարուիր, ոչինչ բաներ են անոնք, կ'ըսէ ինձ, ինքզինքս մը եւ կը ջանայ իր սկսրութիւնը մէջ բերել՝ նշանաւոր մարդերու պատանութիւնը յիշեցնելով ինձ։

Բայց կը սիրեմ գինքը եւ երկար մտրժումներէ վերջ իր ձախ կողմէն Շէքս-պիրներու, Լամարթիններու, Միւսէնե-րու կոյսի մը մէջէն դուրս կը քաշէ սեւ թղթասեղան մը, կը բանայ եւ թուղթ մը կը հանէ զողզողալով։

Կը մտաբերեմ ընդ հուպ՝ թէ ինչ խա-հեր ու զգացումներ զրոյցուած են հոն, ճերմակ թղթի այդ կտորին վրայ։ Պահ մը կանգ կ'առնէ, ապա կը ժժգունի։

—Լա՛ւ, կարդամ, բայց չարժեր, կը կրկնէ վերստին։

Անձկութեան նշան մը կ'ընեմ լռիկ. վերջապէս քաջալերուած սկսի կար-գալ։ «Բաժանումը» վերնագրին տակ ա-ռանձնաւոր մըն է։ Մերթ սրտայոյզ եւ խորին չեշտեր ունի, յանդգնակատ է, սիրան է որ կը խօսի, յուզումն արտադ-րած է այդ ոտանաւորը։ Եւ կ'ունկնդ-րեմ կասկածագած . . .

Լմնցած է ընթերցումը, մէկ կողմ կը նետէ թուղթը, կը փութամ շնորհաւո-րել զինքը, կը չիմնի եւ կը խոնարհեցը-նէ գլուխը շնորհալի։

—Իրա՞ւ, չա՞տ կը սիրեմ ընթերցու-մը, հոն—գրականութեամբ, ներշնչմամբ զեղուն այդ մթնոլորտին մէջ—ուրախ եւ ալեւոր յուզմամբ կը հմակուի սիրտս։

Ե՛ս ալ իմ մտածումներս ու ձեռնարկ-ներս կը հաղորդեմ իրեն իր աջակցու-թիւնը խնդրելով։

—Այսպէս միշտ տեսակցինք, կ'ըսեմ, կը խոստանայ։

Արդի գրողները մէջտեղ կը գնենք։ Զօպանեանէն սկսելով, կը կարդանք այլ եւ այլ գրքեր ու հանդէսներ, փոխա-գարձ կարծիքներ կը յայտնենք եւ այս-պէս տաք խօսակցութիւն մը ամբողջ...։

Եւ սոյն պահուս կը յիշեմ իր պատա-նեկութիւնը, իր երգմնի չարաճճի կեր-պարանքը, փողոցին ցեխերուն մէջ, անձ-րեւին ու ձիւնին տակ վազվզտելը։ Կը զարմանամ՝ թէ ինչպէս փոխուած է հիմայ, ինչ անոնցմէ անջրպետ իր անց-եալին ու ներկային մէջ։

Քանի մը տարի Գ. վարժարան աշ-կերտած եւ ապա, թողած ու հեռացած էր անկէց, տանելով իր հետ գրական-ութեան անզուսպ տենչ մը։

Եւ այս մտածումներուս մէջ ամէն բան մոռցած, երեսն ի վեր կը նայիմ պահ պահ։

Տքնումի երկար գիշերներուն դա-լուկը կը սիրէ հոն, անխնամ մազեր մեղկօրէն կիսնան իր ողորկ եւ բարձ-բաղիր ճակատին վրայ եւ երկու կրա-կսա աչքեր, որոնք կարծես նեսրկիգդ կը թափանցեն եւ որոնք յանախ գե-բաղանցօրէն բացատրիչ են իրենց նուա-զումային ու ցոլացումային, իրենց կայծե-բուն եւ սաւերներովը . . .

Ժամանակը սահած է, պատուհանէն դուրս ակնարկ մը կը ձգեմ, խաւարը կը սկսի տակաւ մթնալորտին մէջ լուծուիլ, կը զգամ որ ուշացած եմ. ոտքի կեցեմ՝ կը թարեւեմ գողոջուն իր ձեռքերը։

—Մնաս բարո՛ւ, բարեկամս, ուշ է, ալ երթամ։

—Ցտեսութի՛ւն կրսէ։

Եւ մեքենաբար դուրս կելնեմ այս գրասենեակէն քաղցր տպաւորութեանց տակ։

* * *

Մութ փողոցին մէջ, սառնաշունչ հո-վին առջեւ ու տեղատարափ անձրեւին տակ կը քալեմ մտածելով միշտ՝ թէ ո՜ր-չափ կը բարձրանայ մարդս աշխատու-թեամբ, եւ յիրովի անպատում գոհու-թեամբ կը կրկնեմ. «գեղեցիկ օր մը ան-ցուցիր»

ԱՐԵՒԱԿ

15 Նոյեմ. 1892
Քառաքէօյ

Բարիզին պիճիւմիվէ զարիֆ գատնյարը՝ Ֆի-ատֆան իլէ Սարա Պէրնար բուտարարը վէ Բար-ֆիւմբրի Ֆիատֆան մագազասընըն սահր էմ-թասի մէշհուրէսինի խթիմալ իտէրլէր։ (Իլան սահիֆէսինէ մէրաճատի օրնա։)

ԿՈՂՈՎ ԱՎԱՃԱՌ

Վենետիկի ունիմ կողով.
Առէք, անցորդք, քառասուն փողով.
Զուտ՝ ոսկի, փոքրիկ, խաշոր, կլոր,
Ձեան պէս ճերմակ փայլին բոլոր։
Առէք, խաթուն, սա մեծերէն,
Մէջը դրէք ճերմակեղէն.
Այս ալ զէշ չէ, ազնիւ տիկին,
Ինա լաւ վայլէ այդ պարիկին.
Սիրուն տղա, մէջը խաղող
Դիր կամ պրտուղ եւ կամ թէ սոխ։
Կողո՛վ ունիմ ադէկ տեսակ.
Թէ մի անգամ լաւ մը տեսնաք,
Աժան կամ սուղ կ'առնէք, տիկին.
Գիտեմ վայլէ ձեր ճաշակին։
Վա՛ր իլիր վար պատուհանէն,
Այնքան հեռուանց տէք չըգօրեն.
Դըրան առջեւ իջիր, խաթուն.
Ես չա՞տ կ'ուզեմ, սակաւ տուր գուն.
Վենետիկէն այսօր եկան
Նոր կողովներ. հինգ դահեկան
Այս ճերմակին՝ կարծեմ չէ շատ.
Բայց թէ գընես երեք չորս հատ,
Կը յարմարինք գիւրին կերպով.
Տուր մէկ քառորդ, ա՛ռ այս կողով.
Գզուիկ տղա, տար մայրիկդ
Որ մէջը դնէ կարմիր հաւիթ.
Կողո՛վ ունիմ հատատատ տակուն.
Աղջիկ ու կին գիշերն անքուն
Հիւսեն ձեռօք. տար տարի
Կը գիմանան, տէր իմ բարի.
Մի՛ դանդաղիր ինձ օգնելու.
Շրթներս ապա քեզ ալէլու.
Կ'երգեն սերուիս. զի հէք որբեր
Բարեաց հանդէպ չեն անտարբեր։
Դէթ դու, տիկին ազնիւ սիրուն,
Գընէ մի հատ քու արեւուն.
Պետի խնդրեմ ես փոխարէն
Միշտ ողորմած իմ արարչէն՝
Տալ հազարներ ձեր ամանոցն,
Շէն ու պայծառ պահել ձեր բոյն,
Որ հանապազ ուրախացնէք
Ինձ պէս անաք այրի մը հէք։

ԵՒՏԵՐԳԷ

ԳՐՈՒՍԱՏԱ ՀԱԲԻԲ ՏԱՐԻԻԹ ԹԱԱԼԻՄԻ

Տ-ոյ-ոնը Ո-ռ-ոնդ էթ-ոլ-ինոն

1307 սէնէսինտէ Գրուսա հարիր Տարիւթ Թաալիմինէ 2 սէնէ տէվամ իտէրէք իքմալը Թանսիլ իտէն Թալէպէ իլէ. կէչէն սէնէ իսթիհանընտա չահատէթնամէ ախրընա քէպալը իսթիհգադ իտէմէյիպ պիր օնէնի տահա Տարիւթ Թաալիմէ տէ-վամ էյլէյէն պիր Թալիպնի՝ իչպու 308 սէնէսի իյլուլընդն 3հունէի վէ 4հունճիւ վէ 5հունճի վէ 8հունճի կիւնլերինտէ Թէչէքքիլ իտէն հէյէթը իսթիհանիյէ հուզուրընտա իհրա գըլընան իսթիհանպարը նէթիճէսինտէ խալէրի զիյրատ մուհարրէր 31 նէֆէր Թալէպէ էֆ. լէրէ չահատէթնամէ վէ 1հունճի վէ 2հունճի օրան Մէհմէտ Սալիհ վէ Յակոբեան Յովհան էֆ.լէրէ Թալիմատը մուճիպինէ միւքաֆաթ օլարագ պի-րէր խուրուէպին իթիսընա գարար վէրիլմիշ, վէ կէչէնէք սէնէի թէարիխէ իչինի մէքթէպին թարիխը քիչասը պաչգաճա պիտիրիլէճէկի մուգայրէր պաւլընմըշ տը։

Ն՝	Էսամ	Մահալը վիլայէթի	Էսամ	Իմթիհանէ տէրէճէ
1	Մէհմէտ Սալիհ	Էֆ. Գրուսա	26	1հունճի
2	Յովհան Յակոբեան	» Սէօլճէ Կէմիլիք	27	2հունճի
3	Յովհաննէս Բաբագեան	» Կէօրէլէ Կէմիլիք	35	3հունճի
4	Յովհաննէս Զիլինկիրեան	» Գանաքքալա	25	»
5	Տիմիթրի Գարբլի օղլու	» Էպիւլէվէնտ Մրճալըճ	20	»
6	Սալիքսան Ղուկասեան	» Գրուսա	24	»
7	Կարապետ Զիլմրիւտեան	» Ճէրրահ Իմնէկէօլ	21	»
8	Բարաքէվա Խրիսթիանէ	» Գրուսա	22	4հունճի
9	Լէֆթէր Եանինճի օղլու	» Գրուսա	20	»
10	Միհրան Քիւրճեան	» Գալըքէսէր	20	»
11	Պետրոս Նիկողոսեան	» Բազար Եէնիքէօյ Կէմիէրիք	26	5հունճի
12	Թագօր Մանիկեան	» Մրճալըճ	21	»
13	Վարդան Տալեան	» Գիլէճիք	20	»
14	Հալիմ Գէօզլու	» Ատաբազարը	20	»
15	Եորկի Դարամանիդօս	» Բէյրչէօյ Սէլանիք	21	»
16	Բէթրօ Ռուսօ	» Գրուսա	26	6հունճի
17	Սրիրօ Վանվա	» Մուտանիա	23	7հունճի
18	Տիմիթրի Միւպաչիրօղլու	» Գալըքէսէր	20	»
19	Գէորգ Բէօթէնտիրեան	» Գաղէճիք Իզմիա	21	»
20	Միսակ Պատմաճեան	» Գէլլի գարիյէսի Կէմիլիք	21	»
21	Նազարէթ Տէր Յովհաննէսեան	» Արսլանպէկի Իզմիա	28	»
22	Նիգօղայի Եորկոբուլօս	» Գրուսա	44	»
23	Մտեփան Կիւմիւշկերտանեան	» Սէօլճէզ Կէմիլիք	44	8հունճի
24	Անասթաշ Միսթաքիսէս	» Գրուսա	36	»
25	Վէհպի Համիտ էֆ. զատէ	» Գրուսա	36	»
26	Բանանի Թէոտորիսէս	» Գրուսա	20	9հունճի
27	Լեւոն Դարիպեան	» Գարվիլէն Կէյվէ	22	»
28	Բլաթօն Սէպպասէս	» Հալէպ	19	10հունճի
29	Եանգօ Բրոթիմիտէս	» Գրուսա	32	»
30	Մէհմէտ Ճէմիլ	» Գրուսա	27	11հունճի
31	Էմին Հաճի Խալիլզատէ	» Գրուսա	35	»

21 Թըշրինը սանի 308

3—1

(46)

ՓՈԱՎԻԼ ՏԸ ՄՕՆԹԷՐԼԷՆ

ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ԶԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

Ժամ մը վերջ, Անտրէ Լըգօդ և Պ. տը Լա Ռէյնի իրարու քով գըտ-նուեցան. և այն ատեն էր որ սկսաւ այն խօսակցութիւն, որուն սկիզ-բէն ներկայ գտնուեցանք և որուն չարունակութիւնը քիչէն պիտի ներ-կայացնենք մեր ընթերցողաց։

Ջ.

ՁԱՃՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ

Լուի ԺԴ. իրաւունք ուներ։

Ցուսահատութիւնը և երկիւղը կը տիրէր ոչ միայն այն ընտանեաց մէջ, որք իրենց անդամներէն մին կորուսած էին, այլ ամբողջ Բարիզի մէջ։

Ամէն մայր իր որդւոյն համար կը դողար, և սոսկալի ու խորին դաղտնիքը, թանձր խաւարի մէջ պատելով անծանօթ տուաններ որոց վերայ կասկած միայն կրնային ունենալ, արհաւիրքը կ'աւելցնէր։

Այս մասին մեծ քաղքի ժողովրդեան մէջ ամենաարտաքոյ կարգի և մեկմեկու հակառակ զրոյցներ կը շրջէին։ Եւ թէպէտ մին միւսը դերա-զանցել կ'աշխատէր, այսու հանդերձ այս ամէն զրոյցները հաւատացող-ներ կ'ունենային։

Ոմանք կը պնդէին որ քանի մը երեւելի տիկիններ, որոց անունը շատ կամաց կ'արտասանէին և երբեմն ալ բարձր, չարաչուկ բողանոցի մը արիւնաթաթաւ ներքնատներէներուն մէջ կը նորոգէին Նէլի(1) դղեկին մահարբեր չուայտութիւնները, և թէ խելացնոր գրկախառնութեանց ու սպառիչ գգուանաց մէջ իրենց դաղանական հաճոյից ծարաւը կը յագե-ցնէին, իբրեւ նոր Մարկերիթ տը Պուռկօնյներ(2)։

Ոմանք ալ, որք աւելի շատոր էին, և իրենց կարծիքը կը գերա-դանցէր միւսները, կը խօսէին «կարմիր խումբի» մը կամ արեան լոգա-րաններու վերայ։

Ասի բացատրութիւն մը կը պահանջէ որ ահաւասիկ.

Ժողովրդեան ձայնը, որ բարեբաղդաբար Աստուծոյ ձայնը չէ միշտ, հաստատ համոզումով կը կրկնէր թէ հինգ կամ վեց հիւանդութիւնք, բոլորն ալ մահացու, իրենց զարհուրելի բայց ստոյգ դարմանը կը գըտ-նէին մարդկային տակաւին ջերմ արեան լոգարաններու մէջ։

Հասարակաց զրոյցը կը յաւելուր թէ քանի մը թշուառականներ, ո-րոց հաւաքարար «կարմիր խումբ» անունը տրուած էր, բան գործ ըրած էին երիտասարդ ու առողջ անձեր սպաննել, այս զարհուրելի դեղթափը ծախելու համար այն տեսակ անձանց, որք զանի ոսկւոյ ծանրութեամբ գնելու համար բաւական հարուստ և զանի գործածելու համար բաւական աղտոտ էին։

Այս կարծիքին վերայ յենլով կը պատմէին հետեւեալ դէպքը, զոր Սէնդ-Անթուան արուարձանի գործանոցներէն սկսեալ մինչեւ Վէրսայլի սրահները, ոչ ոք տարակոյսի ներքեւ կը ձգէր։

Այս սոսկալի պատմութիւնը, որչափ ալ անհաւանական ըլլայ, կըր-նայ սակայն ճշմարիտ ըլլալ։

Մեք դայն յառաջ պիտի բերեմք նոյնութեամբ, ու պիտի թողումք որ խօսի «Ոստիկանութեան Տարեգիրքը» ուրկէ քաղած եմք այս պատ-մութիւնն ամբողջովին, որպէս ըսինք քանի մը տող յառաջաբանով։

Աղէկ գիտեմք որ մեր այս կրկին յայտարարութիւնը չպիտի արգիլէ որ զմեզ չ'ամբաստանեն իբրեւ բանագող։

Ասի շատ ցաւալի է, բայց ի՞նչ ընեմք։

Անկեղծ ըլլալու համար պարտիմք յայտնել որ այսօրինակ ամբաստա-նութիւնք ոչ մի կերպով կրնան այլայլել մեր վիպասանի կատարեալ ու անթերի հանդարտութիւնը։

Զայս ըսելէ յետոյ, դառնամք մեր պատմութեան։

167* տարուոյն մէջ Բարիզ եկաւ շատ այլանդակ ու շատ արտասովոր մարդ մը, որ վերայ հաստատուեցաւ խսկոյն հանրային հետաքրքրու-թիւնը։

Այս անձը հարուստ «քընէզ» մըն էր, կամ այլապէս ըսելով երեւելի Թաթար իշխան մը։

Իշխան Թրէսբաքի, այսպէս կը կոչուէր օտարականը, յաղթահասակ մարդ մըն էր, մին այն վիթխարի մարդերէն որք Հերքիւլէսի (1) և Պրո-միթէի(2) ազգականները պիտի համարուէին, և որոյ իրրեւ հեծանելի պէտք պիտի ըլլային այն պտկաժանի և այն այլանդակ դազանները, ո-րոց անդրջրհեղեղեան կմախքները վերաշինած է արդի գիտութիւնը։

(Շարունակելի)

(1) Հնոյն Բարիզի պատմական երեւելի բնակարաններէն մին, որ կանգնուած է Սէնի ձախ եզերքին վերայ։

(2) Ամուսին Լուի ԺԷ Հիւթէնի (յամառ) (1290—1315)։

(1) Յունական դիցաբանութեան մէջ երեւելի մի դիւցազն։

(2) Դիւցաբանական հսկայ, որդի երկնից ու երկրի, որ վիսուն գլուխ եւ հարիւր բազուկ ունէր։

Պէյօղլունտա Տօղրու Լօյտա Եու-նան գօնսօլօսխանէսի գարշըսը-տա Մ. Տ. Գօթուլանցը թաղը իտարէսինտ պուլրնան «ԼԱ ԳԻ-ԶԱՆՍ» պիրախանէսի Ն՝ 342

Պիր խայը սէնէլէր մէշհուր Եանինին պիրախանէսինտէ իշլէմիշ օլուպ մուսա-խարէն Սանթրալ պիրախանէսինտ տա-խի չերիքիք իթտիքտէն սոնրա, պու-տէգա պալէատէքի նամ ու չէօրէթէլ եէնի պիր պիրախանէ քուչատ իթտիկի-մի բաղպէթլու էհալիյէ իլան իթմէքլէ քէսպը ֆախր էյլերիմ Թէյրիթէ բաղ-պէթ պուլուրան էֆէնտիլէր՝ կէրէք ի-կիկլերին վէ կէրէք նէմէլերին նէֆասա-թինտէն վէ հեր վէճճէն հիսսէ խրատէթ-տէն զայէթլէ մէմնուն օլաճաղլար սրը։

Պիր խայը զէմանտան պէրու քէսպ իթտիշ օլարդրմ թէճրիպէ քաարլըգա մուչմէրիլէրինի մէմնուն խէճէկինի մէ-մուլ, վէ պու պապատ հիչ պիր չէյ տի-բրդ իթտիյէճէկինի վատ իտերիմ։ Մէղ-քիւր պիրախանէ եաղընտա աչըլաճագ սրը։

Տ. Գ. Գոնո-լա
30—23

ՍԱՐՍԱՓԻՏԷ

ԷԼՀՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԿԸ

Լօնտրա 3 դեկտ.

Ինկլիս. էհամը Ինկ. Լիր.	97—06
Օսմ. էհամը աչըլար	21—37
» » գաբանը	21—31
» » Սէրի Ա	55—
» » » Բ	30—¾
» » » Գ	21 —⅞
Օթօման 1871	96—
Օսմանը Պանդաղը	13—½
Ռուսիա իսթիգրազը	107—¾
Մրսրը տուլ. մութթահրտէ	98—¼
» իմթեազը	102—⅞
Տաիրէի Սանիյէի Մըսրը	98—¼
Ռօչիլտ իսթիգրազը	103—
Պուլկար իսթիգրազը	88—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—33.60

Բարիզ 3 դեկտ.

Ֆրանս. էհամ. 3 % ֆր.	099—45
» » 1½ %	105—32½
Եէնի Օսմ. էհամը աչըլար	21—65
» » » գաբանը	21—62½
Մէ-դ-ոէ-էլ	
Սէրի Բ.	31—
» Գ.	22—15
Ռումէլի չըմնտրֆէրի	90—25
Օսմանի	373—75
Օսմանը Բէժիսի էհամը	362—50
« Պանդաղ	591—25
Գրէտի Լիոնէ	780—
Գրէտի Ֆոնսիէ	1070—50
Գոնսթուար ա'նգլոնթ	520—
Միւմիյիչ սպանիոը	2640—
Իթալիա էհամը	93—24¾
Մրսրը ֆոնտ. մութթահրտէ	495—
Բռիօռիթէ թիւրք	429—37½
Եուտան 5 % 1879	348—75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—14

Վիէննա 3 դեկտ.

Լօնտրա իւղէրինէ գամպիօ	120—15
Ռումէլի չրմնտրֆէրի ֆի.	45—60
Օսմանը Բէժի ապոհոը	169—75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԿԸ

Էսն. ուսմ. տիւն ադչ. գաբ.	23—26
» » » էն եիւքսէք	23—26½
» » » էն աչաղը	23—26
Ռու. սապահ աչըլար գ. ք.	23—26½
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	82—20
» » » էն եիւքսէք	82—20
» » » էն աչաղը	82—20
» » » աչըլար գ. ք.	82—20
Սէռի Ա.	55—05
» Բ.	30—35
» Գ.	24—
Ռումէլի չըմնտրֆէրի	89—75
Ագչէ ֆախրի	6—
Բէյօր Ղրչ.	—
Հէվալէսիզ » բէյօր	—
Թասֆիյէ	19—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8—06
Սթամպոլ Պանդասը	5—
Օսսիէթէ ժէնէրալ	5—15
Բէյի ապոհոը	15—39
Թրամվայ	6—32½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղր. տան	Ղրչ. Բբ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարդը	107—34
Մէթալիք »	98—
Պէշլիք »	101—
Ալթընըզ »	101—
Իսկիլիզ լիրասը	110—24
Ֆրանսըզ ալթունը	87—35
Բօլ	90—05
Գրէսմից ալթունը	51—20
Գարպոն գայրէսի	9—17

ԴԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—½
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—75

ՇԸՄԷՆՏՐՖԷՐ ԲԻՑԱՆԴՕՍԸ

Ռումէլի չըմնտրֆէրը թանվիլաթը բի-յանդօսընդն կէչէն բէնճէչնպէհ կիւնիւ չէթիլէն 137նճի գու